

ОДЛУКУ
о усвајању Локалног акционог плана
запошљавања за 2023. г. за Град Суботицу

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план запошљавања за 2023.г за Град Суботицу, који је у прилогу ове одлуке и чини њен саставни део.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Суботице“.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
за 2023. ГОДИНУ
ГРАД СУБОТИЦА
Јануар, 2023. године

САДРЖАЈ

Листа акронима _____	3
Уводна разматрања _____	4
Ситуациона и економска анализа _____	5
Стање и токови на локалном тржишту рада _____	10

Приоритети политике запошљавања _____	19
Мапирање заинтересованих страна у процесу израде локалног акционог плана запошљавања _____	19
SWOT анализа _____	21
Мере активне политике запошљавања у 2023. години _____	22

ЛИСТА АКРОНИМА

ЛС	-	Локална самоуправа
ЛСЗ	-	Локални савет за запошљавање
МСП	-	Мала и средња предузећа
АПВ	-	Аутономна покрајина Војводина
РС	-	Република Србија
ОСИ	-	Особе са инвалидитетом
НВО/ОЦД	-	Организација цивилног друштва
КЗМ	-	Канцеларија за младе
НАПЗ	-	Национални акциони план запошљавања
ЕЦР	-	Едукативни центар Рома
РРА	-	Регионална развојна агенција

УВОДНА РАЗМАТРАЊАУ складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017 - др. закон и 49/2021) Локални акциони план запошљавања, представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на годишњем нивоу на подручју Града Суботице.

Локални акциони план запошљавања усклађен је са постојећим националним документом запошљавања – Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (у даљем тексту Акциони план), Службени гласник РС”, број 30/21. Акциони план представља операционализацију Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 18/21 и 36/2021 - испр.), а у изради овог документа и дефинисању циљева и приоритета политике запошљавања учествовали су социјални партнери, релевантне институције и остале заинтересоване стране.

Након успешне реализације Локалног акционог плана за 2022. годину путем којег је запослено 66 лица (16 лица путем субвенција за samozapoшљавање, 24 лица путем субвенције за запошљавање лица из категорије теже запошљивих лица и 26 лица путем јавних радова – техничка подршка) и Локалног акционог плана за 2021. годину путем кога је запослено 73 лица (25 лица у оквиру субвенције послодавцима за запошљавање теже запошљивих категорија, 19 лица у оквиру субвенција за samozapoшљавање и путем јавних радова – техничка подршка 29 лица), Савет за запошљавање града Суботице је дао иницијативу стручним службама за израду Локалног акционог плана запошљавања за 2023. годину. Током 2020. године услед пандемије вируса КОВИД 19 нису реализоване мере активне политике запошљавања, док су у 2021. години успешно спроведене мере активне политике запошљавања, као и током 2022. године.

У оквиру мере субвенције послодавцима за запошљавање теже запошљивих категорија утрошено је у 2022. години 4.840.000,00 динара, за меру активне политике запошљавања – субвенције за samozapoшљавање утрошено је 4.860.000,00 динара, док је за меру јавни радови – техничка подршка утрошено 4.194.701,60 динара.

Током 2021. и 2022. године године кроз сарадњу Града Суботице и НСЗ успешно су реализоване мере активне политике запошљавања.

Полазећи од општег циља Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, а која се односи на успостављање стабилног и одрживог раста запослености засноване на знању и достојанственом раду, произашли су посебни циљеви који укључују:

- 1) Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом;
- 2) Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада;
- 3) Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Локални акциони план запошљавања за 2023. годину обезбеђује усклађеност са секторским политикама и текућим реформским процесима од значаја и утицаја на област политике запошљавања.

Локални акциони план запошљавања за град Суботицу за 2023. годину (у даљем тексту: ЛАПЗ 2023) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на локалном нивоу у 2023. години, дефинише циљеве и приоритете политике запошљавања на локалном нивоу и утврђује програме и мере које ће се реализовати како би се достигли постављени циљеви и омогућило одрживо повећање запослености.

ЛАПЗ 2023 садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017 - др. закон и 49/2021):

- Макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања,
- Стање и токове на тржишту рада за наредну годину,
- Циљеве и приоритете политике запошљавања,
- Програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима,
- Финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- Носиоце послова реализације ЛАПЗ - а,
- Категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања,
- Индикаторе успешности реализације програма и мера и
- Друге елементе.

У дефинисање и израду локалног акционог плана запошљавања за град Суботицу за 2023. годину били су укључени социјални партнери, представници релевантних институција и други локални актери запошљавања, са циљем свестраног сагледавања проблематике запошљавања и стварања могућности за квалитетнију реализацију планираних програма и мера запошљавања на локалном нивоу.

СИТУАЦИОНА И ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА

Географски положај

Град Суботица се налази у близини државне границе Републике Србије и Републике Мађарске на 46° 05' 55'' северне географске ширине и 19° 39' 47'' источне географске дужине. Као најсевернији град и други по величини град у Аутономној Покрајини Војводини, Град Суботица се налази у Севернобачком округу и захвата површину од 1.007 квадратних километара. Просечна надморска висина Суботице је 114 м, 40 м изнад нивоа Тисе код Кањиже и 32 м изнад нивоа Дунава код Баје (Мађарска). Град Суботица се граничи са четири јединице локалне самоуправе и то са: Градом Сомбором, Општином Бачка Топола, Општином Сента и Општином Кањижа.

Кроз територију града, пролази транзитни паневропски пут Е-75, преко кога је Суботица повезана са Мађарском на северу и преко Београда са Јужном Европом на југу. У самом градском насељу Суботица, укрштају се магистрални правци према Новом Саду, Сомбору, Хоргошу и Сенти. У близини града налази се велики број граничних прелаза од којих су Хоргош и Келебија најфреквентнији. Посебно значајан фактор и компаративна предност у будућем периоду за развој Града Суботице јесте изградња брзе пруге која ће омогућити значајне бенефите за развој Града, односно даљем позиционирању Града Суботице као привредно – економског центра и препознатљиве и пожељне дестинације за живот.

Средиште града и округа је градско насеље Суботица. Поред градског насеља Суботице, град обухвата и следећа насеља: Бајмок, Бачки Виногради, Бачко Душаново, Биково, Вишњевац, Горњи Таванкут, Доњи Таванкут, Ђурђин, Келебија, Љутово, Мала Босна, Мишићево, Нови Жедник, Палић, Стари Жедник, Хајдуково, Чантавир и Шупљак.

На основу података из пописа становништва, домаћинства и станова 2011. године, Град Суботица је имао 141.554 становника. Услед негативног природног прираштаја и све учесталијих миграција становништва, број становника је у константном опадању. Кретање укупног броја становништва општине Суботица до

1981. године бележи тенденцију раста, а од 1981. године до последњег пописа 2011. године уочена је негативна тенденција.

Податке о стварном броју становника и његовом кретању у Граду Суботици ћемо добити кроз попис који је спроведен током 2022. године након обраде и званичног објављивања резултата, а табела у наставку нам даје неке оквирне процене кретања броја становника:

Табела 1 Процена демографске слике Града Суботице¹

Показатељи	Суботица	Србија
Укупан број (попис 2011)	141.551	7.186.862
Процењен број становника (2020)	135.678	6.926.705
Стопа природног прираштаја (2020)	-7.56	- 5.3

Анализирајући табелу број 1 уочавамо да је на основу спроведених процена пројектовано да број становника Града Суботице износи 135.678, што представља негативни природни прираштај од 7,56, што је знатно више у односу на негативни природни прираштај у 2020. години на подручју Републике Србије који се кретао на нивоу од 5,3. У вом периоду Град Суботица је имао за 5.873 становника мање.

Развој становништва Суботице карактеришу три глобална демографска процеса:

- (1) укупна депопулација (пад броја становника);
- (2) природна депопулација (број умрлих становника превазилази број живорођене деце) и
- (3) демографско старење.

Током 90 - тих година прошлог века дошло је до бројних друштвено - економских и политичких промена које су утицале на кретање броја становника. Највећи утицај на демографске промене имала су велика миграциона кретања која су допринела приливу избеглих и расељених лица у Суботицу, с једне стране, док је економска и политичка нестабилност допринела повећаном одласку у иностранство, с друге стране. Сложен биланс ових кретања само је једна компонента укупне динамике, а у садејству са природним кретањем које карактерише наставак биолошке депопулације довели су до смањења броја становника.

Индустрија Суботице је кроз свој досадашњи развој била више него разноврсна. Поред прехранбене индустрије у разним својим подсекторима, интензивно су се развијали електро - метални комплекс, хемијска индустрија, индустрија текстила, производња обуће, чарапа, штампарије и грађевинарство. Ове би се индустрије и у наредном периоду требале интензивно развијати, јер располажу потребним ресурсима (капацитети, знање и искуство, потребна радна снага, сировинска основа или расположиве компоненте, тржиште).

Када је реч о малим и средњим предузећима, она су концентрисана углавном у области трговине и услуга, а када је реч о прерађивачкој индустрији, има их у области прехранбене индустрије, прераде пластике, текстилне индустрије. Посматрајући структуру привреде града према делатностима, закључује се да највећи број привредних друштава и предузетника делује у оквиру следећих сектора: трговина на велико и трговина на мало, као и поправка моторних возила и мотоцикала. МСП која су своје пословање започели у кругу својих домаћинстава, данас се сусрећу са проблемом недостатка простора за ширење пословања, будући да је простор ограничен или чак обављање делатности ствара буку и другу сметњу у односу на стамбено окружење.

Привредне токове и кретње привреде на нивоу Града Суботице најбоље илуструју подаци о броју привредних субјеката у одговарајућим организационим формама

Табела 2 Број привредних субјеката на подручју Града Суботице у периоду од 2018 – 2021. године²

Град Суботица	2018	2019	2020	2021
Број привредних друштава	3.959	3.461	3.429	3.394

¹ План развоја - Град Суботица 2023-2032, Суботица 2022. године, стр. 15.

² План развоја - Град Суботица 2023-2032, Суботица 2022. године, стр. 34.

Број предузетника	3.893	4.034	4.070	4.220
Број привредних друштава на 1000 становника	29	25	25	25
Број предузетника на 1000 становника	28	30	30	31

Табела број 2 на показује да се број привредних друштава на подручју Града Суботице у периоду од 2018. до 2021. године смањивао, тако да је 2021. године било најмање привредних друштава и број се кретао на нивоу од 3.394 привредна друштва. За разлику од привредних друштава број предузетника је 2021. године досегао највиши број у посматраном периоду и 2021. године се кретао на нивоу од 4.220 предузетника. На подручју Града Суботице 2021. године број привредних друштава на 1.000 становника је био 25, док се број предузетника на 1.000 становника кретао на нивоу од 31 предузетника.

Табела 3 нам показује укупне приходе које су остварили привредна друштва и предузетници на подручју Града Суботице од 2017. до 2020. године:

Табела 3 Преглед остварених укупних пословних прихода привредних друштава и предузетника у периоду од 2017 – 2020. године³

Град Суботица	2017	2018	2019	2020
Укупни пословни приходи привредних друштава, хиљ. РСД	185.754.371	194.300.859	215.793.365	219.236.885
Укупни пословни приходи предузетника, хиљ. РСД	4.663.823	5.075.058	10.357.076	10.436.995

Анализирајући претходну табелу уочавамо да су привредна друштва на подручју Града Суботице најнижи укупан пословни приход остварила 2017. године и износио је 185.754.371 у хиљадама динара, док је највиши укупан пословних приход остварен код привредних друштава 2022. године и износио је 219.236.885 у хиљадама динара. Ова тенденција је посебно уочљива код предузетника који су 2020. године остварили највиши укупан пословни приход у износу од 10.436.995 хиљада динара, што је знатно више него 2017. године када су предузетници остварили укупан пословних приход у износу од 4.663.823 хиљаде динара.

Како бисмо сагледали и обухватили потребне податке за израду локалног акционог плана запошљавања обухватићемо податке који се односе на кретања, карактеристике и специфичности радне снаге.

Уколико посматрамо образовну структуру становништва Града Суботице према подацима из пописа од 2011. године, будући да резултате пописа из 2022. године још немамо, можемо помоћу следеће табеле ради лакшег разумевања приказати образовну структуру становништва Града Суботице:

Табела 4 Образовна структура становништва Града Суботице⁴

Становништво (15+ година)	Попис 2011
Са основним образовањем	28.294
Са средњим образовањем	60.727
Са вишим образовањем	6.402
Са високим образовањем	10.839
УКУПНО:	106.262

³ План развоја - Град Суботица 2023-2032, Суботица 2022. године, стр. 35.

⁴ План развоја - Град Суботица 2023-2032, Суботица 2022. године, стр. 17.

Табела 4 нам показује да највећи број становника Града Суботице посматрано са аспекта образовања има средњу стручну спрему и тај број се креће на нивоу од 60.727 становника или 57,15% укупно обазованог становништва, док је најмање учешће становника са вишим образовање и креће се на нивоу од 6.402 становника или 6,02% и становника са високим образовањем чији се број креће на нивоу од 10.839 становника или 10,20%.

Наредна табела нам показује податке о радној снази у погледу разних видова незапослености на дан 31. децембра 2022. године:

Табела 5 Рекapитyлатија података о радној снази у погледу кретања на тржишту рада за Град Суботицу на дан 31. децембра 2022. године.⁵

Стање на дан 31. децембра 2022. године	Укупно	Жене
Број активно незапослених лица	3.550	1.798
Број привремено неспособних или неспремних за рад	259	196
Број незапослених лица – странац или лице без држављанства	13	10

Анализирајући табелу број 5 можемо закључити да је број активно незапослених лица на дан 31. децембра 2022. године на подручју Града Суботице 3.550, од чега жене чине 1.798 лица или 50,65 %. Број привремено неспособних или лица неспремних за рад се креће на нивоу од 259 лица од чега жене чине 196 лице (75,67%). Када посматрамо незапослена лица која су странци или без држављанства њихов број се креће на нивоу од 13 лица, од чега жене чине 10 лица (76,92%).

У циљу ефикасног решавања проблема економске стагнације и смањења стопе незапослености, Град Суботица је препознао успешну формулу и покренуо активности са циљем привлачења домаћих и страних инвестиција. Поред отварања нових радних места, реализацијом инвестиција стичу се многи предуслови прилива средстава у буџет Града пре свега кроз наплату пореза на зараде и пореза на имовину. Треба имати у виду чињеницу да ће поједина јавна и јавно комунална предузећа дугорочно наплаћивати енергенте и пружати услуге инвеститорима, инвеститори имају тенденцију ангажовања локалних пројектантских и грађевинских оператива, као и ангажовање мањих локалних фирми и предузећа за потребе функционисања и пословања. Реализацијом инвестиција долази до повећања извоза, као и увођење и овладавање новим технологијама и процедурама, односно долазак страних инвеститора доприноси повећању економске ефикасности и конкурентности домаће привреде.

У оквиру привредне зоне "Мали Бајмок" данас послују следећа предузећа: "Флендер", "Континентал", "Норма група", "Калцедониа", "Бојсен", "Аметек", "Каминада", "ББ сензор", "Сваровски", и „Нифко група“. Број запослених у предузећима која послују у приврдној зони "Мали Бајмок" креће се око 6.400 лица.

Захваљујући потписаном меморандуму о разумевању између Града Суботице и аустријске компаније „Фелер“ у мају 2022. године планира се да се током прве фазе инвестира око пет милиона евра у изградњу сопственог производног погона и запосли око стотину радника. Реализацијом свих планираних активности и пројеката, локација Привредне зоне „Мали Бајмок“ задржаће висок степен атрактивности за постојеће присутне инвеститоре, с једне стране, односно повећаваће своју атрактивност за нове инвеститоре, с друге стране.

Туристичка привреда града треба да допринесе бољем и већем економском развоју Града Суботице, при чему се изградњом туристичких капацитета на подручју пре свега Палића стварају предуслови за убрзан туристички развој и напредак Палића. Без обзира на идентификоване потешкоће, град Суботица, са својом туристичком дестинацијом Палић, заузела је значајно место у Стратегији развоја туризма Републике Србије, Националном инвестиционом плану туризма Републике Србије и Програму привредног развоја АП Војводине⁶.

На територији Суботице константно се подиже квалитет туристичке понуде и унапређују туристички потенцијали који почивају на етнографском наслеђу, нпр. ревитализују се напуштени салаши, обнављају се

⁵ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

⁶ Туризам представља огромни потенцијал што је потврђено и у Стратегији развоја туризма Републике Србије који Суботицу и Палић ставља у прва 4 приоритета.

виногради, чарде, изграђују нови туристички капацитети, што свакако доприноси повећању запослености у овој области.

СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ЛОКАЛНОМ ТРЖИШТУ РАДА

У циљу ефикасног планирања активне политике запошљавања Града Суботице у наставку ћемо приказати основне токове на локалном тржишту града који служе као полазна тачка у креирању мера активне политике запошљавања на подручју Града Суботице у 2023. години.

Незапосленост

У децембру 2022. године на подручју Града Суботице регистровано је 3.550 лица која траже запослење, од чега су 1.798 жене, а што је приказано путем следеће табеле:

Табела број 6 Број и полна структура незапослених у Суботици, по годинама.⁷

Град Суботица	Децембар 2020	Децембар 2021	Децембар 2022
Незапослени-укупно	4.178	4.113	3.550
Незапослени-жене	2.105	2.072	1.798
Незапослени-жене %	50,38	50,38	50,65

Посматрајући временски период за протекле три године, може се закључити да је у граду Суботици изражен тренд пада броја незапослених лица. Тако је у Суботици у децембру 2022. године било укупно незапослених 4.178 лица, у децембру 2021. године број незапослених лица је био 4.113, док се број незапослених лица у децембру 2022. године кретао на нивоу од 3.550 лица. Уколико посматрамо у апсолутном броју можемо закључити да је у децембру 2022. године у односу на децембар 2022. године број укупно незапослених лица на подручју Града Суботице мањи за 628 лица.

Табела број 7 у наставку нам показује кретање броја незапослених лица према степену стручне спреме. Јасно се уочава да је највећи број незапослених лица са првим степеном стручне спреме и обухвата 1.654 лица или 46,59%. Најмањи број незапослених лица је са осмим степеном стручне спреме и износи 1 лице или 0,03%. Значајно учешће незапослених лица је са четвртим степеном стручне спреме и износи 836 лица или 23,55%.

Табела 7 Преглед броја незапослених лица по степену стручне спреме у децембру 2022. године⁸

АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ		Број незапослених	Жене	Процентуално учешће степенa стручне спреме у укупном броју незапослених
Степен стручне спреме	I	1.654	806	46,59%
Степен стручне спреме	II	106	47	2,99%
Степен стручне спреме	III	478	207	13,46%
Степен стручне спреме	IV	836	450	23,55%
Степен стручне спреме	V	12	5	0,34%
Степен стручне спреме	VI-1	87	49	2,45%
Степен стручне спреме	VI-2	56	42	1,58%
Степен стручне спреме	VII-1	315	190	8,87%
Степен стручне спреме	VII-2	5	32	0,14%

⁷ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

⁸ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

Степен стручне спреме	VIII	1	0	0,03%
Укупно		3.550	1.798	100%

Кретање незапослених лица према годинама старости нам показује табела број 8 коју дајемо у наставку:

Табела 8 Преглед броја незапослених лица по годинама старости на дан 31. децембра 2022. године⁹

АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА ГОДИНАМА СТАРОСТИ	Број незапослених	Жене	Процент учешћа у укупном броју незапослених лица
15 до 19 године	191	89	5,38%
20 до 24 године	249	122	7,01%
25 до 29 године	291	174	8,20%
30 до 34 године	289	166	8,14%
35 до 39 године	335	201	9,44%
40 до 44 године	339	190	9,55%
45 до 49 године	351	187	9,89%
50 до 54 године	377	191	10,62%
55 до 59 године	556	265	15,66%
60 до 64 године	572	213	16,11%
Укупно	3.550	1.798	100,00%

Претходна табела нам указује да је највеће учешће у броју незапослених лица учешће лица са старошћу од 60 до 64 године и износи 572 лица или 16,11%, док је значајно и учешће лица од 55 до 59 године старости и износи 556 лица или 15,66%. Најмање је учешће лица од 15 до 19 година старости и износи 191 лице или 5,38%.

У табели број 9 приказано је кретање броја незапослених лица по дужини чекања на запослење са стањем на дан 31. децембра 2022. године:

Табела 9 Преглед броја незапослених лица по дужини чекања на запослење на дан 31. децембар 2022. године¹⁰

АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРЕМА ТРАЈАЊУ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ	Број незапослених	Жене	Процент учешћа у укупном броју незапослених лица
до 3 месеца	631	331	17,77%
од 3 до 6 месеци	396	184	11,15%
од 6 до 9 месеци	233	132	6,56%
од 9 до 12 месеци	187	91	5,27%
од 1 до 2 године	566	275	15,94%
од 2 до 3 године	269	142	7,58%
од 3 до 5 година	368	212	10,37%
од 5 до 8 година	337	169	9,49%
од 8 до 10 година	178	84	5,01%
преко 10 година	385	178	10,84%
Укупно	3.550	1.798	100,00%

⁹ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

¹⁰ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

Табела број 9 показује број незапослених лица према дужини чекања на запослење. Највећи број незапослених лица су лица која на запослење чекају до 3 месеца и њихов број се креће на нивоу од 631 лица (17,77%), као и број лица која на запослење чекају од 1 до 2 године и износи 566 лица (15,94%).

У циљу већег радног ангажовања и запошљавања незапослених лица посебан нагласак треба ставити на јачање менаџерских способности лица која се самозапошљавају, те на подстицање високо образованих лица на самозапошљавање, јер њихово покретање бизниса носи са собом потенцијал повећаног запошљавања свих осталих категорија незапослених. У конкуренцији са глобалним тржиштем успешно могу да се носе само она предузећа који располажу потребним знањем и менаџерским вештинама, посебно када се узме у обзир да живимо у „економији знања“.

Теже запошљива лица на тржишту рада

Рањивост одређених категорија на тржишту рада доводи до тога да те категорије - групације добијају статус теже запошљива лица. Стога ћемо говорити уједно и о рањивости и о тежем запошљавању и интегрисању на тржиште рада одређених категорија радно способног становништва.

Рањивост одређених категорија може бити резултат утицаја личних, економских и/или социјалних фактора, што их ставља у неповољан положај и негативно утиче на живот одређене групације. Фактори као што су старосно доба, степен образовања, инвалидитет, пол, етничко порекло, социјални положај и др. могу да представљају препреку у остваривању принципа једнаких могућности и доступности услуга на тржишту рада.

Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености прописује да је теже запошљив незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социо - демографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

Индикатори теже запошљивости који се узимају у обзир су: стопа незапослености, стопа запослености, индикатори који се односе на квалитет запошљавања, степен запошљавања рањивих категорија и удео дугорочно незапослених у укупном броју незапослених и др. То значи да особе које припадају овим категоријама могу да се суоче са додатним препрекама при уласку на тржиште рада и да им може бити неопходна подршка за укључивање на тржиште рада и проналазка адекватног запослења.

Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године утврђује посебно осетљиве категорије на тржишту рада које треба да буду примарни корисници мера активне политике запошљавања. Према овој Стратегији теже запошљива лица, у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, су незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Посебно су угрожена лица која се истовремено суочавају са више фактора рањивости/отежане запошљивости. У ту категорију спадају: Роми, особе са инвалидитетом, жене, млади (15 - 30 године старости), старија лица (од 50 до 64 године живота), дугорочно незапослени, (лица су тражиоци запослења дуже од 12 месеци, а посебно су наглашена она лица која траже посао дуже од 18 месеци).

У 2023. години статус теже запошљивих лица, а у складу са проценом запошљивости, која ће имати приоритет при укључивању у мере активне политике запошљавања су: млади до 30 година живота, жене, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади у домском смештају, млади у хранитељским породицама, млади у старатељским породицама и жртве породичног насиља.

Категорија младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама подразумева младе до 30 година старости који су имали или имају статус младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама. Такође, у програме и мере активне политике запошљавања потребно је укључивати и остала теже запошљива лица из посебно осетљивих категорија незапослених као што су: жене (посебно жене жртве трговине људима), рурално становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника

незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада.

Жене на локалном тржишту рада

Према резултатима пописа становништва из 2011. године на територији града Суботице живело је 141.554 становника. У укупном броју становника, број жена износио је 73.514 у односу на број мушкараца који је износио 68.040. Будући да је током 2022. године извршен попис становништва податке о стварном броју становника и учешћу жена ћемо добити на основу података Републичког завода за статистику када подаци буду званично саопштени, тако да за сада располажемо са подацима о броју становника и учешћу жена на основу пописа из 2011. године како је горе и наведено. Велики број радно способних жена ради у зони такозване „сиве“ економије, на повременим пословима, на замени, као раднице код куће, као неплаћене или мање плаћене од мушкараца и тиме њихова друштвена искљученост бива сложенија.

Општи индикатори неповољног положаја жена су:

- економска зависност,
- незапосленост и проблем заштите права запослених,
- родни стереотипи у друштву, на послу и снажан социјални притисак,
- бесплатан рад/привређивање жена на селу, и у приградским насељима са карактеристикама руралног подручја,
- лоша координација између различитих институција и организација,
- неспровођење Закона о родној равноправности и Конвенције о правима жена,
- проблеми у усклађивању приватних и професионалних улога жена и
- недовољна едукованост жена у вези са својим правима.

Од укупног броја незапослених лица на територији града Суботице на дан 31. децембра 2022. године који је износио 3.550 лица, број незапослених жена је био на нивоу од 1.798 жене, или 50,65%, што представља учешће жена у укупном броју незапослених лица.

Табела 10 Преглед незапослених жена по степену стручне спреме на дан 31. децембра 2022. године¹¹

Циљна група:	Суботица	
	Укупно	%
Жене		
Укупно	1,798	50,65%
I степен стручне спреме	806	44,83%
II степен стручне спреме	47	2,61%
III степен стручне спреме	207	11,51%
IV степен стручне спреме	450	25,03%
V степен стручне спреме	5	0,28%

¹¹ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

VI-1 степен стручне спреме	49	2,73%
VI-2 степен стручне спреме	42	2,34%
VII-1 степен стручне спреме	190	10,57%
VII-2 степен стручне спреме	2	0,11%
VIII степен стручне спреме	0	0,00%

Табела број 10 нам показује број незапослених жена на подручју Града Суботице који је износио 1.798 жене са учешћем у укупној незапослености од 50,65%. Највеће учешће у укупном броју незапослених лица је учешће жена са првим степеном стручне спреме и креће се на нивоу од 805 жена или 44,83% у укупном броју незапослених жена. Значајно је учешће у укупној незапослености жена са четвртим степеном стручне спреме и износи 450 жена или 25,03%. Најмање је учешће жена са VII – 2 степеном стручне спреме и креће се на нивоу од 2 жене (0,11%).

Особе са инвалидитетом на локалном тржишту рада

Особе са инвалидитетом се свакодневно суочавају са читавим низом препрека када је реч о њиховом запошљавању, почев од предрасуда, па све до архитектонских баријера и то на сваком кораку. Да би особе са инвалидитетом могле да задовољавају основне егзистенцијалне потребе њима се мора омогућити право на рад, те су потребне минималне измене у погледу радног простора и унапређења могућности приступа радном месту. Чланом 24. Закона о запошљавању и професионалној рехабилитацији особа са инвалидитетом,¹² наметнута је обавеза запошљавања особа из ове популације за све послодавце који имају више од 20 радника. Уз помоћ поменутих законских одредби, одређени број особа са инвалидитетом се укључио у свет рада, али то је и надаље недовољно.

Суботица има тежњу да постане град који ће се у потпуности прилагодити особама са инвалидитетом, тако да се последњих година велика пажња посвећује инклузији, како би лица са инвалидитетом постала активни чланови заједнице, који ће својим потенцијалом допринети развоју града.

Примери позитивне праксе 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2021. и 2022. године су показали да особе са инвалидитетом могу успешно да раде и постижу предвиђене резултате, док су разлике идентификоване у начину рада и прилагођавању пословног простора.

Међутим, послодавци су само последњи корак у укључивању особа са инвалидитетом на тржиште рада. Целокупан процес образовања треба бити прилагођен и особама са инвалидитетом у стицању потребног знања и квалификација које тржиште изискује.

Табела 11 Преглед броја незапослених особа са инвалидитетом и њихово % учешће у укупној незапослености у Суботици на дан 31. децембра 2022. године¹³

Град Суботица	Број незапослених		Број незапослених ОСИ		% учешћа ОСИ у укупној незапослености	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
141.551	3.550	1.798	304	126	8,56%	3,55%

¹²"Службени гласник РС", број 36/2009, 32/2013 и 14/2022 – др. закон

¹³Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

Посматрајући табелу број 11 уочавамо да је укупан број незапослених на подручју Града Суботице 3.550 лица, од тога се учешће особа са инвалидитетом креће на нивоу од 304 лица, а број незапослених жена са инвалидитетом је 126. Процентуално учешће особа са инвалидитетом у укупном броју незапослених се креће на нивоу од 8,56%, док је учешће жена 3,55%.

Млади на тржишту рада

Младима на тржишту рада у Суботици, иако често могу имати предност при запошљавању, недостатак радног искуства отежава процес првог запослења, тако да је проценат оних који први пут траже посао изузетно висок. Део популације младих нема развијену свест о потреби самосталног развоја каријере. Недостатак вештина идентификован је у следећим областима: представљање послодавцима кроз писање радне биографије, као и вођење интервјуа са послодавцем и у оквиру тога потребно је развијати различите стилове наступа при контакту са потенцијалним послодавцем. С друге стране, млади су адаптивни и мобилни што креира предуслове лакшег запошљавања изван места боравка и у срединама које су оријентисане на кадар са високим степеном стручне спреме.

Достигнути ниво образовања младих је релевантан структурни индикатор нивоа образовања једног дела контингента радне снаге који у блиској будућности одређује развојни потенцијал земље.

Табела 12 Преглед броја незапослених младих (до 30 година) и њихово % учешће у укупној незапослености у Суботици на дан 31. децембра 2022. године¹⁴

Град	Број незапослених		Број незапослених младих (до 30 година)		% учешћа младих (до 30 година) у укупној незапослености	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
Суботица	3.550	1.798	731	385	20,59%	10,84%

Табела број 12 нам показује да укупан број незапослених из категорије младих до 30 година на дан 31. децембра 2022. године је износио 731 лице или 20,59% учешћа у укупној незапослености на подручју Града Суботице, док број незапослених жена у категорији младих до 30 година старости износи 385 жена или 10,84%.

Табела 13 Преглед незапослених младих (до 30 година) по степену стручне спреме у 2022. години¹⁵

Циљна група: Млади (до 30 година)	Суботица			
	Укупно	%	Жене	%
УКУПНО	731	100	385	100
I степен стручне спреме	303	41,45	160	41,56
II степен стручне спреме	11	1,50	3	0,78
III степен стручне спреме	77	10,53	29	7,53
IV степен стручне спреме	200	27,36	90	23,38
V степен стручне спреме	0	0,00	0	0,00
VI-1 степен стручне спреме	0	0,00	0	0,00
VI-2 степен стручне спреме	20	2,74	30	7,79
VII-1 степен стручне спреме	120	16,42	73	18,96
VII-1 степен стручне спреме	0	0,00	0	0,00
VIII степен стручне спреме	0	0,00	0	0,00

¹⁴ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

¹⁵ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

Анализирајући табелу број 13 која показује категорију незапослених младих до 30 година можемо закључити да је укупан број незапослених у овој категорији 731 лице, од чега женска популација обухвата 385 лица. Највеће учешће младих до 30 година према степену стручне спреме се односи на категорију лица са I и IV степеном стручне спреме и то 303 лица (41,45%) и 200 лица (27,36%). Такође, у овом степену стручне спреме је и највећи број незапослених жена и то 160 жена (41,56%) са I степеном стручне спреме и 90 жена са IV степеном стручне спреме (23,38%).

Лица старија од 50 година живота

У старосној групи преко 50 година живота у Суботици има 1.505 лица, односно 669 жена, што нам показује да од укупног броја незапослених лица на подручју Града Суботице од 3.550 лица старији од 50 година учествују са 42,39%, те су они свакако једна од најугроженији категорија. Подаци показују да је већина лица ове старосне групе из запослености прешла у неактивност из разних разлога као што су: губљење мотивације за активно тражење посла јер се послодавци углавном одлучују за млађу радну снагу, недовољно знање и самим тим смањена могућност за запошљавање.

Током 2022. године уочене су тенденције у погледу значајног побољшања положаја лица старијих од 50 година живота и све већег учешћа ове категорије у сегменту новог запошљавања, јер се домаћи привредни субјекти услед недостатка младих кадрова на тржишту рада и уопште недостатка радне снаге све више опредељују за запошљавање лица старијих од 50 година живота.

Роми на локалном тржишту рада

Ромска популација чини групу најдубље рањивости и искључености на локалном и републичком тржишту рада. Укупна заступљеност ромске националне мањине на евиденцији суботичке Филијале НСЗ је 306 лица од тога жене чине 161 лице. Податак не одражава реално стање, с обзиром да одређени број Рома не жели или не наглашава своју националну припадност приликом пријаве на евиденцију НСЗ.

Утицај традиционалног начина живота утиче на општа запажања о стању ромске заједнице, веома мали број лица укључен је у активно тражење посла, жене ромске националности су опредељене за рађање и подизање деце, недовољна је упућеност популације у могућности остваривања права и обавеза код јавних и државних институција, постоје предрасуде код послодавца када је реч о запошљавању припадника ромске заједнице и др. Постоје бројне друге тешкоће везане за запошљавање и побољшање положаја Рома на локалном тржишту рада и оне су условљене сплетом сложених социјалних, економских, политичких и многих других околности. Највећи број припадника ромске националне мањине живи у условима екстремног сиромаштва и веома лошег стандарда, посебно у здравствено - хигијенском смислу, често не поседују лична документа, немају здравствено и социјално осигурање, ниског су образовања. Одређени број Рома не познаје службени језик, а мали број има завршено основно образовање, са веома ограниченим могућностима да стекне више образовање од основног. Већина је незапослена, а запослени обављају најмање квалификоване и плаћене послове. Вештине стичу самостално на неквалификовани и неспецијалистички начин што доприноси неконкурентном положају на тржишту рада и остваривању минималних зарада. У циљу побољшања положаја Рома, Роме све интензивније укључујемо у функционално основно образовање одраслих преко НСЗ.

Унапређењу положаја Рома на подручју Града Суботице ће посебно допринети локални акциони план за унапређење положаја Рома где су дефинисане конкретне мере и инструменти којима ће се омогућити перманентно побољшање животних услова ромске популације, већи степен укључености у локалну заједницу и омогућити даље свеукупно побољшање животног стандарда.

Табела 14 Преглед броја незапослених Рома и њихово % учешће у укупној незапослености у Суботици у 2022. години¹⁶

Град	Број незапослених		Број незапослених Рома		% учешћа Рома у укупној незапослености	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
Суботица	3.550	1.798	306	161	8,62	8,95

¹⁶ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

Табела број 14 нам показује да је број незапослених Рома на подручју Града Суботице у 2022. години износио 306 лица, од чега су жене чиниле 161 лице. Учешће Рома у укупној незапослености се креће на нивоу од 8,62%, а учешће незапослених жена из ромске популације у укупној незапослености жена на подручју Града Суботице износи 8,95%.

Табела 15 Преглед незапослених Рома по степену стручне спреме у 2022. години¹⁷

	Град Суботица			
	Укупно	%	Жене	%
Укупно	306	100,00	161	100,00
I степен стручне спреме	285	93,14	154	95,65
II степен стручне спреме	2	0,65	0	0,00
III степен стручне спреме	7	2,29	2	1,24
IV степен стручне спреме	10	3,27	4	2,48
VI-1 степен стручне спреме	1	0,33	1	0,62
VII-1 степен стручне спреме	1	0,33	0	0,00

Полазећи од карактеристика ромске популације можемо извести закључак да је највећи број незапослених Рома са првим степеном стручне спреме и креће се на нивоу од 285 лица (93,14%), затим је највећи број незапослених Рома са четвртим степеном стручне спреме и креће се на нивоу од 10 лица (3,27%). Број незапослених жена из циљне групе Роми се креће на нивоу од 161 жене, а највећи број жена из циљне групе Роми има први степен стручне спреме и број незапослених креће се на нивоу од 154 лица (95,65%).

ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Имајући у виду Препоруку Савета ЕУ од 15. фебруара 2016. године о интегрисању дугорочно незапослених лица на тржиште рада, као и чињеницу да дугорочна незапосленост представља једну од кључних препрека радно - социјалној интеграцији незапослених лица и утиче на застаревање знања, вештина и компетенција, потребно је циљане мере подршке пружити незапосленим лицима која посао траже дуже од 12 месеци, уз интензивирање подршке ка лицима која посао траже дуже од 18 месеци.

Уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, показатеље стања и кретања на тржишту рада Републике Србије, текуће реформске процесе и документе, као и резултате претходно спроведених активности и налазе процена, утврђени су приоритети политике запошљавања:

- Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада;
- Подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања и
- Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

МАПИРАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА

Локална политика запошљавања у фокусу је бројних заинтересованих страна, које су препознале потребу учешћа у процесу локалног акционог планирања:

- **Локална самоуправа** - улога: успостављање адекватног пословног амбијента за улагање и развој предузетништва, прилагођавање локалних услуга у функцији бржег запошљавања (дечја забавишта и обданишта, бољи транспорт...), интеграција политике запошљавања у све политике развоја на локалним нивоу, уступање простора за нове иновативне програме, нпр. технолошки паркови, инкубатори, центри за тренинг.

¹⁷ Извор: Национална служба за запошљавање, Месечни статистички билтен, Незапосленост и запошљавање у Севернобачком округу, Суботица, децембар 2022. године.

- **Национална служба за запошљавање** - улога: идентификовање карактеристика локалног тржишта рада и могућности за запошљавање, усмеравање средстава за активне мере политике запошљавања, посредовање у запошљавању незапосленим лицима, обилазак послодаваца, посредовање између предузећа и образовних институција и приватних агенција за запошљавање.
- **Савет за запошљавање града Суботице** - улога: координација активности и успостављање сарадње свих заинтересованих страна за спровођење акционог плана запошљавања, иницирање израде Локалног акционог плана запошљавања, имплементирање и верификовање мера активне политике запошљавања.
- **Регионална развојна агенција** - улога: развој мапе ресурса, трасирање праваца развоја и пружање консултантских услуга предузећима и новим предузетницима, менторска подршка почетницима у пословању.
- **Синдикати који делују на подручју града Суботице** - улога: подршка запошљавању кроз развој синдикалне свести; инсистирање на друштвено одговорном и законитом пословању и унапређењу квалитета понуде послова; предлагање праваца за развој образовних програма и мера активне политике запошљавања.
- **Удружење предузетника** - улога: развој мапе ресурса, утврђивање потреба предузетника за новом радном снагом, потребног профила радне снаге, утврђивање трендова привредних активности.
- **Привредни савет Града Суботице** – улога: директно изјашњавање привредника о свим питањима у домену запошљавања који су од значаја и имају утицај на пословање локалних предузетника и предузећа. Такође, Привредни савет Града Суботице доприноси унапређењу пословне климе Града Суботице и квалитету живота у локалној заједници.
- **Регионална привредна комора** - улога: развој мапе ресурса, утврђивање трендова привредних активности.
- **Актив директора суботичких основних и средњих школа** - улога: развој конкурентности радне снаге, запошљивости и унапређењ предузетничких вештина и грађанског друштва оријентисаног на акције и промене.
- **Послодавци** - улога: креирање нових радних места; развој програма стицања прве радне праксе за младе, запошљавање теже запошљивих категорија лица (старији од 50, жене, особе са инвалидитетом, приправници), пружање информација о будућим потребама у погледу знања, вештина и способности, дефинисање стандарда занимања и квалификација.
- **ОЦД које се баве оснаживањем маргинализованих група Рома, особа са инвалидитетом, жена, младих, итд.,** - улога: развој конкурентности радне снаге, запошљивости и унапређење предузетничких вештина и грађанског друштва оријентисаног на акције и промене.

Анализа проблема запошљавања у Суботици

Процес локалног акционог планирања идентификовао је следеће проблеме запошљавања у Суботици:

- Одлив кадрова;
- Неусклађеност потреба локалног тржишта рада са образовном уписном политиком;
- Недовољна повезаност привреде и образовања, што се значајно превазилази у последње време кроз развој дуалног образовања;
- Недостатак практичних знања по завршеној школи;
- Маргинализоване групе имају посебне тешкоће у позиционирању на тржишту рада;
- Велики број лица која су старија од 50 година, а која прелазе у дугорочну незапосленост при чему су немотивисана за активно тражење посла и имају застерала знања и вештине, а чија се позиција у последње време унапређује захваљујући све већој укључености у тржиште рада због одлива радне снаге, а пре свега младих кадрова;
- Недостатак едукације и подршке послодавцима који запошљавају особе са инвалидитетом;
- Недовољна припремљеност почетника за самостално вођење пословања и
- Неодстатак менторске подршке за почетнике.

Потенцијали запошљавања на локалном нивоу

Као неискоришћене или недовољно искоришћене локалне могућности запошљавања препознају се следећи аспекти:

- Град Суботица располаже инфраструктуром која се може трансформисати у објекте за обуку и преквалификацију лица са неодговарајућом стручном спремом;

- Географски положај Суботице природно усмерава ка сарадњи са Републиком Хрватском и Републиком Мађарском, чланицама Европске уније, у свим облицима и правцима размене знања, те стимулисања партнерстава у привредном и економском смислу;
- Подстицаји за иновативне начине пољопривредне производње и начине прераде;
- Подршка и развој нових услуга и капацитета за збрињавање старих и изнемоглих лица као нова растућа грана услужних делатности;
- Област туризма значајна развојна могућност Суботице и то у следећим облицима: бањски, сеоски, здравствени, еколошки, манифестациони и конгресни туризам;
- Квалитетна припрема будућих предузетника за посао (радионица као интерактиван начин сазревања и разраде бизнис идеје);
- Даљи развој и проширење капацитета Привредне зоне Мали Бајмок;
- Подстицање квалитетније сарадње и умрежавања кључних локалних субјеката запошљавања са циљем адекватнијег увида у потребе и проблеме радно способних лица у Суботици.

SWOT АНАЛИЗА

(Најзначајнији елементи)

СНАГЕ

- Позитиван приступ локалне самоуправе за решавање проблема незапослености
- Спремност за рад незапослених
- Активности послодавца и њихова заинтересованост за отварање нових радних места у случају субвенционисања истих
- Стварање услова за привлачење инвестиција

СЛАБОСТИ

- Несразмера у структури квалификација незапослених и потреба привреде
- Постојање дугорочне незапослености
- Застарела знања и вештине лица

ШАНСЕ

- Стварање радних места у пољопривредној производњи, ИТ сектору и туристичкој привреди
- Отварање нових радних места у Привредној зони Мали Бајмок
- Могућност обуке преко НСЗ (преквалификација, доквалификација и обуке за тржиште рада)
- Развој дуланог образовања
- Све интензивнији повратак држављана Републике Србије из иностранства

ОПАСНОСТИ

- Недостатак високообразованих кадрова
- Недостатак занатских и уопште дефицитарних занимања

МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА У 2023. ГОДИНИ

У 2023. години Град Суботица у сарадњи са НСЗ се определио за следеће мере активне политике запошљавања:

1) СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ

Право на остваривање ове мере активне политике запошљавања имају послодавци из категорије приватног сектора. Циљна група су незапослена лица са евиденције НСЗ из категорија теже запошљивих лица и то:

- ✚ Млади до 30 година;
- ✚ Жене;

- ✚ Особе са инвалидитетом;
- ✚ Лица старија од 50 година;
- ✚ Лица која траже посао дуже од 12 месеци и
- ✚ Роми.

Овом мером се предвиђа једнократна исплата субвенција у износу од **200.000,00 динара**. Дати износ субвенције се увећава за **20%** за запошљавање особа са инвалидитетом, радно способних корисника социјалне помоћи, младих у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртвама породичног насиља и износи **240.000,00 динара**.

Реализација програма се прати 12 месеци.

2) СУБВЕНЦИЈЕ ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

Субвенција за самозапошљавање је намењена незапосленим лицима са НСЗ која имају завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенције за самозапошљавање додељују се незапосленом лицу у једнократном износу од **300.000,00 динара** по кориснику, односно од **330.000,00 динара** по кориснику у случају самозапошљавања особа са инвалидитетом ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос у сфери **производње, туризма и пољопривреде**.

Право на субвенцију се може остварити удруживањем више незапослених лица оснивањем привредног друштва ради самозапошљавања, при чему свако лице појединачно подноси захтев за самозапошљавање и остварује право на субвенцију од 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара у случају када се у улози подносиоца захтева јаве особе са инвалидитетом.

Реализација програма се прати 12 месеци.

3) ЈАВНИ РАДОВИ – ТЕХНИЧКА ПОДРШКА

Град Суботица у оквиру мере активне политике запошљавања јавни радови – техничка подршка предвиђа организовање јавних радова у следећим областима:

- ✚ Заштита животне средине и природе;
- ✚ Одржавање и обнављање јавне инфраструктуре и
- ✚ Социјална заштита и хуманитарни рад.

Право учешћа у овој мери активне политике запошљавања имају следеће категорије незапослених лица:

- 1) Роми;
- 2) Особе са инвалидитетом;
- 3) Лица која траже посао дуже од 12 месеци;
- 4) Радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- 5) Млади до 30 година и
- 6) Лица старија од 50 година.

Право учешћа у овој мери имају извођачи јавних радова са територије Града Суботице и то:

- ✚ Јавно комунална предузећа;
- ✚ Правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органима управљања, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној години;
- ✚ Установе социјалне заштите и

Право на доделу средстава за спровођење јавног рада послодавац може да оствари под условом да је испунио раније обавезе и измирио сва дуговања према Националној служби за запошљавање и Граду Суботици, осим за обавезе чија је реализација у току.

Максимална дужина трајања јавног рада је **четири месеца** у складу са расположивим финансијским средствима.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

- ✚ **исплату накнаде за обављен посао** лицима ангажованим по основу уговора о привременим и повременим пословима укљученим у јавне радове, у висини до **30.000,00 динара по лицу**, на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу који се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, а која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;
- ✚ **накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу** у свим областима спровођења јавних радова у висини од:
 - ✓ 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец;
 - ✓ 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца;
 - ✓ 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца.
- ✚ **накнаду трошкова обуке** (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку) која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца - извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке се лицу издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао јавно признати организатор активности образовања одраслих.

1. ОТВАРАЊЕ НОВИХ РАДНИХ МЕСТА					
1.1. Подршка послодавцима- суфинансирање					
МЕРА	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОР УСПЕШНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
1.1.1. Субвенција је послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорија теже запошљивих	Повећано запошљавање	Број нових радних места жене/мушкарци	НСЗ Град Суботица	Буџет РС Буџет Града Суботице	2.500.000,00
1.2. Подршка samozapošljavanju-суфинансирање					
1.2.1. Субвенција за samozapošljavanje	Повећано samozapošljavanje	Број новооснованих фирми Број лица која су покренула сопствени посао жене/мушкарци	НСЗ Град Суботица	Буџет РС Буџет Града Суботице	2.500.000,00
1.3. Јавни радови-техничка подршка					
1.3.1. Јавни Радови	Незапослена лица ангажована на јавном раду	Број незапослених ангажованих на јавним радовима жене/мушкарци	НСЗ Град Суботица	Буџет Града Суботице	5.000.000,00